

Veehouderij Meerdink te Aalten

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

20 december 2004 / rapportnummer 1395-82

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MPM1051/MW03 44005

uw brief
19 oktober 2004

ons kenmerk
1395-83/Do/gl

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Veehoude-
rij Meerdink te Aalten

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
20 december 2004

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Veehouderij Meerdink te Aalten. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Veehouderij Meerdink te Aalten

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Veehouderij Meerdink te Aalten

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Veehouderij Meerdink te Aalten,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

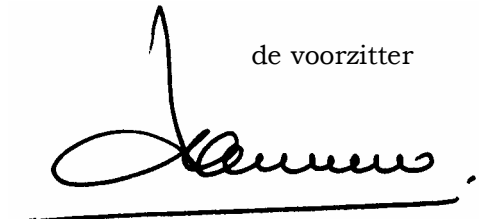
de werkgroep m.e.r.
Veehouderij Meerdink te Aalten,

de secretaris

ir. F.D. Dotinga

de voorzitter

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 20 december 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Inhoudelijke toelichting op het oordeel en aanbevelingen.....	2
2.2.1 Bandbreedte alternatieven.....	2
2.2.2 Vergunningverlening	3

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 oktober 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 207 d.d. 27 oktober 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De familie Meerdink wil haar veehouderijbedrijf aan de Hoeninkdijk 8-Kloosterdijk 13 te Aalten uitbreiden. Het grootste aandeel in deze uitbreiding betreft 5053 vleesvarkens, 65 melkkoeien en 102 stuks vrouwelijk jongvee. De oorspronkelijke uitbreidingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer is door de Raad van State vernietigd, omdat er geen milieueffectrapportage (m.e.r.) aan ten grondslag lag. De provincie Gelderland is bevoegd gezag voor het besluit over het verzoek tot uitbreiding in plaats van de gemeente Aalten, omdat de opslagcapaciteit van bijproducten voor brijvoer meer dan 50 m³ is.

Bij brief van 19 oktober 2004¹ is de Commissie voor de m.e.r. door de provincie Gelderland in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 27 oktober 2004 ter visie gelegd met de kennisgeving in Staatscourant nr. 207².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm)⁴ toetst de Commissie het MER:

- aan de richtlijnen, zoals vastgesteld op 10 maart 2004;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties op het MER, die zij van het bevoegd gezag ter inzage heeft gekregen⁵. Waar zij dit relevant acht, wordt hiernaar in dit advies verwezen.

Daarnaast wordt in dit advies betrokken de informatie die is verkregen in een overleg op 8 december 2004 met bevoegd gezag en initiatiefnemer.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de milieuvergunning. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dit dan in haar toetsingsadvies aangeven. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Artikel 7.26 lid 1, 7.23 lid 2 en 7.10.

⁵ Bijlage 4 geeft een lijst van de binnengekomen reacties.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Het MER bevat veel informatie, maar is vlot leesbaar. Deze informatie is logisch geordend en voorzien van uitstekend kaartmateriaal. De bandbreedte van alternatieven is vanuit de optiek van de initiatiefnemer goed in beeld gekomen en de effectenvergelijking is helder.

2.2 Inhoudelijke toelichting op het oordeel en aanbevelingen

2.2.1 Bandbreedte alternatieven

Het uitgangspunt van de initiatiefnemer wordt gevormd door de volgende uitbreidingen:

- varkenshouderij: van 7000 vleesvarkens nu naar 12053 vleesvarkens;
- rundveehouderij: van 135 melkkoeien nu naar 200 melkkoeien en van 19 stuks vrouwelijke jongvee naar 121.

In de richtlijnen is gevraagd om gefaseerde of gedeeltelijke verplaatsing van bedrijfsactiviteiten te beschouwen en – als dit relevant en reëel is – onderdeel te maken van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA). Uit het MER blijkt dat de natuurlijke omgeving een te hoge belasting kent van ammoniak en dat ook stank voor de leefomgeving een kritische factor is: er is sprake van een overbelaste situatie. Er kan derhalve geconcludeerd worden dat (gedeeltelijke) bedrijfsvoering op een andere locatie onderdeel zou kunnen zijn van het MMA.

De vervolgvraag is wat een redelijke bandbreedte is van een gefaseerde of gedeeltelijke verplaatsing. Dit spitst zich met name toe op het MMA. In het MER is in hoofdstuk 7 het MMA ingevuld door:

- de uitbreiding van de varkenstak te realiseren door nieuwbouw op een andere locatie, namelijk een landbouwontwikkelingsgebied in het kader van de reconstructie;
- de rundveehouderijtak niet te verplaatsen en de uitbreiding ervan te realiseren op de huidige locatie.

De Commissie vindt het begrijpelijk dat de initiatiefnemer financiën en praktische bedrijfsvoering voor de bandbreedte van te beschouwen alternatieven en de invulling van het MMA zwaar laat wegen. Voor de rundveehouderijtak acht de Commissie afdoende gemotiveerd waarom verplaatsing niet reëel is en uitbreiding op de huidige bedrijfslocatie passend is.

Omdat de nieuwbouw van de varkenstak in het MMA al elders gerealiseerd zou worden, resteert de vraag of het in m.e.r.-kader redelijk is om een alternatief te vragen waarbij de gehele varkenstak – dus ook de huidige varkenstak –

naar een geschiktere locatie wordt verplaatst. Het ligt voor de hand een dergelijke verplaatsing te realiseren aansluitend aan de nieuwbouw elders⁶.

De Commissie heeft deze optie op 8 december 2004 met de initiatiefnemer en het bevoegd gezag besproken. Zij concludeert dat niet gevraagd kan worden deze optie te laten uitwerken in het MMA om de volgende redenen:

- ontmanteling en sloop van bestaande stallen op korte termijn zou een desinvestering betekenen die nu niet binnen de competentie van de initiatiefnemer gerekend mag worden, omdat dit externe financiering vereist. De Commissie merkt daarbij echter wel op dat het financieel beeld kan verbeteren, bijvoorbeeld als reconstructiegelden beschikbaar zouden komen voor bedrijfsverplaatsing⁷;
 - ondanks de toekomstige technisch benodigde renovatie van bestaande varkensstallen is volgens de initiatiefnemer een bedrijfsmatige exploitatie – ook op termijn – mogelijk. Bovendien stelt initiatiefnemer dat deze exploitatie gunstiger uitpakt dan bij nieuwbouw elders. De Commissie ziet het niet als haar competentie om daarover een oordeel te geven;
 - de nieuwe welzijnseisen vanaf 2013 – waarbij per varken boven de 85 kg een oppervlak van 1 m² ter beschikking moet staan – vormen geen groot obstakel voor de bedrijfsvoering. In de bestaande stallen kan de initiatiefnemer op betrekkelijk eenvoudige en goedkope wijze hieraan voldoen, ofwel door minder varkens te houden in de bestaande stallen, dan wel door per hok een deel van de varkens eerder af te leveren (namelijk varkens die het gewicht van 85 kg bereiken);
 - binnen het ontwikkelde MMA is de optie om te zijner tijd alsnog een gehele verplaatsing van de varkenstak te realiseren niet onmogelijk. Het is denkbaar dat de initiatiefnemer hiertoe alsnog besluit op grond van nieuwe ontwikkelingen of inzichten. Als dit over enkele jaren wordt besloten betekent het weliswaar een desinvestering in de luchtwassers, maar daar staat tegenover dat de bestaande varkensstallen zonder andere ingrijpende kosten voor de initiatiefnemer nog een poos kunnen renderen. Uit het MER is bovendien betrekkelijk eenvoudig te herleiden wat de ammoniak- en stankeffecten zullen zijn in een dergelijke situatie met algehele verplaatsing van de varkenstak.
- De Commissie concludeert dat in het MER de bandbreedte van alternatieven (inclusief het MMA) afdoende is verkend.

2.2.2 Vergunningverlening

In bijlagen 14 en 16 bij het MER is door de initiatiefnemer aangegeven waarom nieuwbouw elders financieel niet haalbaar wordt geacht. Het voorkeursalternatief van de initiatiefnemer bestaat uit uitbreiding op de huidige locatie. Deze lijn is uitgewerkt in de vergunningaanvraag.

De Commissie wijst erop dat in het Wm-vergunningtraject de jurisprudentie inzake (de omgevingstoets van) de IPPC-richtlijn⁸, alsook de 'vergunde' rechten voor stank (dit is de referentie in het MER) bepalend zullen zijn.

⁶ Overigens stelt de Gelderse Milieufederatie ten onrechte dat in het ontwikkelde MMA op termijn de bestaande varkensstallen worden ontmanteld (zie bijlage 4: nr. 2). In het uitgewerkte MMA wordt namelijk voorgesteld deze – na de vereiste aanpassingen – in werking te houden.

⁷ Zie ook de reactie van de Gelderse Milieufederatie (bijlage 4: nr. 2) die hieraan refereert.

⁸ Zie ook de inspraakreactie van Stichting Natuur en Milieu Aalten (bijlage 4: nr. 1).

- De Commissie adviseert de provincie Gelderland om met de initiatiefnemer de jurisprudentie over de IPPC-richtlijn nauwlettend te volgen en zo mogelijk hieraan conclusies te verbinden voor onderhavig Wm-vergunningtraject.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Veehouderij Meerdink te Aalten

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 oktober 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten				provincie GELDERLAND	
		Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem		Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem	
		telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl			
Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT				Commissie voor de milieu-effectrapportage	
				ingekomen : 25 OKT. 2004	
				nummer	
				dossier 1395-40	
				type: Do/bib/gL	
datum 19 oktober 2004	nummer MPM1051/MW93 44005				
onderwerp Milieueffectrapportage veehouderij Meerdink Aalten					
Geachte heer/mevrouw,					
Hierbij ontvangt u de kennisgeving (in tienvoud) met betrekking tot het milieueffectrapport (MER) van veehouderij Meerdink te Aalten met betrekking tot het uitbreiden van een inrichting voor het houden van melkrundvee en vleesvarkens. De inrichting is gelegen aan de Hoeninkdijk 8 en Kloosterdijk 13 te Aalten.					
Tevens ontvangt u nader ingekomen stukken. Deze vervangen bijlage 15 van het oorspronkelijk ingediende MER en voegt een nieuwe bijlage 16 aan het MER toe.					
Op 18 november 2004 zal om 19.30 uur een openbare zitting over het MER gehouden worden in het gemeentehuis te Aalten.					
Indien u advies over het MER wilt uitbrengen, verzoeken wij u dat voor 26 januari 2005 te doen.					
Wilt u bij correspondentie over deze procedure altijd het daarbijbehorende registratienummer vermelden?					
Hoogachtend, namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,					
					
H 386-1					
mw. H.H. Boschloo dienst Milieu en Water Coördinator Bureau Procedure Ondersteuning Afval en Industrie					
bijlagen coll.-/dk code: 16079.out/PZ					
inlichtingen bij	mw. H.H. Boschloo		doorkiesnr. (026) 359 83 48		
e-mail	h.boschloo@prv.gelderland.nl		BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100.B03		
verzonden	22 OKT. 2004		IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G		

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in Staatscourant nr. 207 d.d. 27 oktober 2004

KENNISGEVING

Milieueffectrapportage Meerdink Aalten

Gedeputeerde Staten van Gelderland maken bekend dat zij een milieueffectrapport (MER) en een aanvraag om een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer hebben ontvangen van de familie Meerdink te Aalten.

Voorgenomen activiteit

Het betreft een aanvraag voor het veranderen en in werking hebben na die verandering van de gehele inrichting, omvattende een veehouderij. De inrichting is gelegen aan de Hoeninkdijk 8 en Kloosterdijk 13 te Aalten.

Op grond van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is ten behoeve van de besluitvorming over de vergunningaanvraag een MER opgesteld. In dit MER zijn zowel de milieugevolgen van de genoemde activiteit beschreven alsook de milieugevolgen van mogelijke alternatieven.

Het MER heeft betrekking op de oprichting van een nieuw te bouwen varkensstal voor meer dan 3000 vleesvarkens. Voor het aantal dierplaatsen van deze omvang is het maken van een MER verplicht. In de reeds aanwezige varkensstallen zullen minder dieren worden gehuisvest in verband met veranderende welzijnsregels. In de gewenste bedrijfsopzet worden binnen de bestaande stallen 6293 vleesvarkens gehouden en wordt er nieuw gebouwd voor 5760 dieren.

De melkrundveehouderij wordt tevens uitgebreid tot 200 melkkoeien en 121 stuks jongvee.

Inzage

Het MER, de vergunningaanvraag en de overige daarop betrekking hebbende stukken liggen ter inzage van 28 oktober tot en met 24 november 2004 bij:

- de gemeente Aalten Nassaustraat 5 te Aalten op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en 's middags van 13.30 tot 16.00 uur tevens dinsdag van 17.00 tot 20.00 uur na telefonische afspraak (tel. (0543) 49 33 99).
- de provincie Gelderland in de bibliotheek in het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

Zitting

Op 18 november 2004 wordt om 19.30 uur in het gemeentehuis te Aalten een openbare zitting gehouden, waarbij eenieder opmerkingen over het MER kan inbrengen en informatie kan inwinnen omtrent het voornemen dat in het MER beschreven wordt.

Inspraak

Met betrekking tot het MER en de daarbijbehorende stukken kunnen tot en met 24 november 2004 schriftelijk opmerkingen worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het registratienummer dat onderaan deze kennisgeving vermeld staat.

Degene die een reactie indient, kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken. De schriftelijke opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op de inhoud van het MER (mede gelet op de terzake gestelde richtlijnen). Eventuele bedenkingen met betrekking tot de vergunningaanvraag en de nog op te stellen ontwerpbeslissing kunnen pas in een latere fase van de vergunningprocedure worden ingebracht.

Inlichtingen

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer C. den Hertog van De Roever Milieuadviesing, telefoonnummer (073) 594 10 11 of met de heer A.A. Sulter, telefoonnummer (026) 359 89 86 van de dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland.

Arnhem, 19 oktober 2004 - nr. MPM1051/MW03.44005

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Veehouderij Meerdink

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiding van veehouderij (varkens, melkkoeien en vrouwelijk jongvee)

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 26 november 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 26 januari 2004

richtlijnen vastgesteld: 26 november 2003

kennisgeving MER: 27 oktober 2004

toetsingsadvies uitgebracht: 20 december 2004

Bijzonderheden: De inrichting ligt deels in een extensiveringszone van de reconstructie. De Commissie adviseert in haar richtlijnenadvies om in beeld te brengen wat de uitbreidingsruimte is op de huidige locatie, mede in relatie tot de reconstructie. Tevens wordt aangeraden in het MER in te gaan op de mogelijkheid om het bedrijf (gefaseerd of gedeeltelijk) te verplaatsen, zo mogelijk in de vorm van een locatiealternatief.

Het MER bevat een meest milieuvriendelijk alternatief waarbij de nieuwbouw van de varkenstak plaatsvindt op een alternatieve locatie in een landbouwontwikkelingsgebied van de reconstructie. Bij de toetsing van het MER constateert de Commissie dat de bandbreedte van alternatieven afdoende is verkend. De Commissie adviseert om de jurisprudentie inzake de IPPC-richtlijn nauwlettend te volgen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. S. Bokma (alleen toetsing)

ing. H.J. Hendriks

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ir. N. Verdoes (alleen richtlijnen)

Secretaris van de werkgroep: ir. F.D. Dotinga

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20041123	Stichting Natuur en Milieu Aalten	Aalten	20041130
2.	20041123	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	20041130
3.	20041028	Gemeente Winterswijk	Winterswijk	20041214
	20041118	verslag openbare zitting	Aalten	20041214

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Veehouderij Meerdink te Aalten

De familie Meerdink wil haar veehouderijbedrijf aan de Hoeninkdijk 8-Kloosterdijk 13 te Aalten uitbreiden van 7000 vleesvarkens nu naar 12053 vleesvarkens, van 135 melkkoeien nu naar 200 melkkoeien en van 19 stuks vrouwelijke jongvee naar 121. De oorspronkelijke uitbreidingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer is door de Raad van State vernietigd, omdat er geen milieueffectrapportage aan ten grondslag lag. De provincie Gelderland is bevoegd gezag voor het besluit over het verzoek tot uitbreiding in plaats van de gemeente Aalten, omdat de opslagcapaciteit van bijproducten voor brijvoer meer dan 50 m³ is.

ISBN 90-421-1433-9